

Vijećnik i potpredsjednik Skupštine Međimurske županije
Mario Medved – SDP
Čakovec, 20.12.2023.

Primljeno: 20-12-2023	Org. jed.
Klasifikacijska oznaka	55001/23-3/23 2
Urudžbeni broj	15-23-1 1
	Vrij.

Skupština Međimurske županije
predsjednik g. Dragutin Glavina

Na temelju članaka 11., 17., 21., 25., 68. i 70. Statuta Međimurske županije („Službeni glasnik Međimurske županije“ broj 26/10, 4/13, 6/13 - pročišćeni tekst, 8/13, 6/14, 2/18, 10/18 – pročišćeni tekst, 2/20, 3/21, 2/22-pročišćeni tekst i 24/23) i članaka 20., 61., 65., 66. i 100. Poslovnika Skupštine Međimurske županije („Službeni glasnik Međimurske županije“ broj 26/10, 4/13, 6/13 – pročišćeni tekst, 6/14, 2/18, 10/18-pročišćeni tekst, 2/20, 3/21 i 2/22-pročišćeni tekst) predlažem da se dnevni red 15. sjednice Skupštine Međimurske županije dopuni uvrštenjem točke:

PRIJEDLOG ZAKLJUČKA O PROGLAŠENJU MEĐIMURSKJE ŽUPANIJE SIGURNIM MJESTOM ZA ŽENE

Obrazloženje:

Na temelju članka 65. Poslovnika Skupštine Međimurske županije, vijećnik i potpredsjednik Skupštine Međimurske županije, Mario Medved, podnosi Prijedlog zaključka predsjedniku Skupštine Međimurske županije o proglašenju Međimurske županije sigurnim mjestom za žene.

Nasilje u obitelji i nasilje nad ženama je najteži oblik kršenja ljudskih prava žena koje pogađa između jedne petine i jedne četvrtine svih žena (Konvencija Vijeća Europe o sprječavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji, 2011.). Prema rezultatima istraživanja o nasilju nad ženama kojeg je provela Agencija Europske unije za temeljna prava iz 2014. godine, 33% žena u Europskoj uniji doživjelo je fizičko i /ili seksualno nasilje, 22% žena doživjelo je nasilje od bliskog partnera, a čak 55% žena doživjelo je seksualno uznemiravanje.

S obzirom na navedeno, Grupa Stranke europskih socijalista (PES grupa) u Europskom odboru regija pokrenula je kampanju u kojoj se općine, gradovi i regije mogu izjasniti kao #SafePlace4Women, što uključuje predanost lokalnih i regionalnih vođa u provođenju načela nulte tolerancije prema nasilju nad ženama u konkretna djela.

Međimurska županija ima nultu stopu tolerancije na bilo koju vrstu nasilja i djeluje na prevenciji istoga.

Na području Međimurske županije djeluje Dom za žrtve obiteljskog nasilja „Sigurna kuća“, koji osigurava smještaj i skrb za korisnike žrtve obiteljskog nasilja još od 2010. godine, a osnovan je i Centar za pružanje usluga u zajednici Međimurje koji, između ostaloga, pruža socijalne usluge djeci žrtvama nasilja.

Nadalje, Obiteljski centar pruža stručnu pomoć i potporu te daje savjete u vezi braka, roditeljstva i nošenja sa svakodnevnim problemima i pitanjima te provodi pritom brojne projekte, što sve Međimurska županija redovito podupire.

U 2023. godini, nakon 33 mjeseca uspješne provedbe treće faze pilot-programa pod nazivom „*Testiranje jamstva za svako dijete u Hrvatskoj*“, predstavljeni su rezultati programa. Projekt je financiran sredstvima Europske unije, a provodio Ured UNICEF-a za Hrvatsku u suradnji s 11 partnera i lokalnom zajednicom. Ovim sveobuhvatnim djelovanjem brojna djeca dobila su pristup osnovnim uslugama, a njihove obitelji dodatnu podršku za usmjeravanje u kvalitetniji život. Postignuti rezultati pokazuju koliko se kvalitetno radi na promjeni paradigme te na drugačijem odgoju djece iz depriviranih obitelji, a čiji je cilj njihovo uključivanje u društvo uz jednake šanse za obrazovanje. Kada postoje izazovi uvjetovani specifičnošću neke zajednice, ključno je da se slušaju one koji na tom prostoru žive, odnosno ljude koji se svakodnevno nose s konkretnim izazovima.

Spomenutim projektom zaštite obitelji, u Međimurskoj županiji izgrađeno je 5 resursnih centara, koja su postala mjesta na kojima se odvijaju niz edukativnih aktivnosti, susreti i programi u cilju osnaživanja obitelji i stvaranja sigurnijeg okruženja za djecu. U programu je sudjelovalo 5 300 djece, 2 400 roditelja, brojni asistenti, učitelji, profesori i studenti. Brojke govore koliko se temeljito i kvalitetno radi na promjeni paradigme te drukčijem odgoju djece iz depriviranih obitelji od najranijeg djetinjstva, čiji je cilj uključivanje u društvo.

Program je već dao rezultate, a osnivanjem resursnih centara, te novoformirane ustanove, ostavljaju čvrste temelje za daljnje razvijanje modela jačanja ljudi u zajednici, osobito djece. Rezultati ovog projekta pokazuju i da je Međimurska županija primjer socijalno osjetljivog okruženja u kojem je ulaganje u odgoj i obrazovanje djece, sprečavanje nasilja i rad sa depriviranim obiteljima prepoznato kao temelj budućnosti.

Protokolom o postupanju u slučaju nasilja među djecom i mladima koje je donijelo Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti 2004. godine određene su obveze nadležnih državnih tijela i drugih čimbenika, oblici, način i sadržaj suradnje između nadležnih državnih tijela i drugih čimbenika u slučaju nasilja ili dojave o nasilju. U Međimurskoj županiji u slučaju nasilja ili dojave o nasilju među djecom stručne službe u odgojno-obrazovnim ustanovama odmah poduzimaju sve mjere da se zaustavi i prestane aktualno nasilno ponašanje prema djetetu, te obavještavaju nadležnu županijsku službu Hrvatskog zavoda za socijalnu skrb, policijsku upravu i nadležni upravni odjel za obrazovanje u jedinici regionalne samouprave o slučaju nasilja. Kako bi se spriječilo i suzbilo nasilje među djecom i mladima, nadležni upravni odjel za obrazovanje u jedinici regionalne samouprave kontinuirano surađuje sa stručnim osobama za koordiniranje aktivnosti vezanih uz problematiku nasilja te rješavanja problema među djecom i mladima u odgojno-obrazovnoj ustanovi. Nakon zaprimljene prijave o nasilnom ponašanju među djecom, upravni odjel odmah obavještava nadležnu županijsku službu Hrvatskog zavoda za

socijalnu skrb. Suradnjom i razmjenom podataka s drugim tijelima državne uprave, zdravstvenih ustanova i liječnika školske medicine nastoji se prevenirati takvo ponašanje.

Nadalje, 2012. godine osnovano je Vijeće za prevenciju Međimurske županije s ciljem provedbe zajedničkih mjera svih sudionika u projektima i aktivnostima na prevenciji kriminaliteta, sigurnosti cestovnog prometa i ostalih delikventnih ponašanja. Zadaće Vijeća su, između ostalog, davanje podrške programima prevencije na području Međimurske županije s ciljem kontinuiranog osvještavanja građana i javnosti o potrebama lokalne zajednice u prevenciji kriminaliteta i preventivnim programima koji se provode na razini Republike Hrvatske, razmjena iskustava i primjera dobre prakse u svim oblicima prevencije te predlaganje uspješnih mjera prevencije na području Županije, kao i predlaganje Skupštini Međimurske županije donošenja potrebnih mjera u cilju njenog informiranja o problemima (kriminalitetu) i uključivanja u zajedničke programe preventivnog djelovanja. Rad Vijeća usmjeren je i na prevenciju nasilja u obitelji i pomoć žrtvama nasilja, kao i na povećanje opće sigurnosti svih građana te poticanje i pružanje podrške preventivnim aktivnostima u segmentu uvažavanja različitosti i poboljšanja suživota građana na području Županije.

U konačnici, u Međimurskoj županiji djeluje Povjerenstvo za ravnopravnost spolova, čije su glavne zadaće organizirati tribine, predavanja, sajmove sigurnosti i prevencije, te kontinuirano zagovarati ravnopravnost spolova. Ravnopravnost žena u našem društvu još nije u potpunosti ostvarena te zbog toga Povjerenstvo zahtijeva jednake mogućnosti za sve, jednaka prava, jednake plaće, veću participaciju u političkom i društvenom životu, bolji pristup tržištu rada, a osuđuje rodno uvjetovano nasilje kao i svaki drugi oblik nasilja.

Međimurska županija obilježava Međunarodni Dan nasilja nad ženama 25. studenoga, te je Povjerenstvo za ravnopravnost spolova Međimurske županije ove godine organiziralo i tribinu radi podizanja svijesti o važnosti zaštite žena i suradnje nadležnih institucijama na poduzimanju mjera za zaštitu žena.

Međimurska županija izdvaja znatna sredstva u proračuna za provođenje akcija i projekata kojima se prevenira nasilje i štiti sigurnost svih stanovnika županije. Iz svega gore navedenog, razvidno je da aktivno razvija sustav podrške i zaštite žrtava nasilja u obitelji te posebnu pozornost posvećuje poštivanju ljudskih prava i temeljnih sloboda, posebno ranjivih skupina poput žrtava nasilja u obitelji i djece.

Proglašenjem Međimurske županije sigurnim mjestom za žene jasno bi se izrazio stav da se rodno uvjetovano nasilje mora iskorijeniti, a da će županija i nadalje poduzimati mjere za zaštitu žena i imati nultu toleranciju prema bilo kakvom obliku nasilja.

Slijedom svega navedenoga predlaže se donošenje Zaključka o proglašenju Međimurske županije sigurnim mjestom za žene.

Mario Medved

Prilog

- prijedlog Zaključka o proglašenju Međimurske županije sigurnim mjestom za žene

Na temelju članka 21. Statuta Međimurske županije („Službeni glasnik Međimurske županije“ broj 26/10, 4/13, 6/13 – pročišćeni tekst 8/13, 6/14, 2/18, 10/18 – pročišćeni tekst i 2/20, 3/21 i 2/22 – pročišćeni tekst, 24/23) i članka 65. Poslovnika Skupštine Međimurske županije („Službeni glasnik Međimurske županije“ broj 26/10, 4/13, 6/13 – pročišćeni tekst 6/14, 2/18, 10/18 – pročišćeni tekst i 2/20, 3/21 i 2/22 – pročišćeni tekst), Skupština Međimurske županije je na ____ sjednici, održanoj ____ 2023. godine, donijela

ZAKLJUČAK

O PROGLAŠENJU MEĐIMURSKE ŽUPANIJE SIGURNIM MJESTOM ZA ŽENE

Članak 1.

Skupština Međimurske županije:

- uzimajući u obzir Opću deklaraciju o ljudskim pravima,
- uzimajući u obzir članke 2. i 3. Ugovora o Europskoj uniji (UEU),
- uzimajući u obzir Povelju Europske unije o temeljnim pravima,
- uzimajući u obzir Konvenciju za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda i relevantnu sudsku praksu Europskog suda za ljudska prava,
- uzimajući u obzir Konvenciju Vijeća Europe o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji (Istanbulska konvencija),
- uzimajući u obzir Prijedlog direktive Komisije od 8. ožujka 2022. o suzbijanju nasilja nad ženama i nasilja u obitelji,
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 12. studenoga 2020. naslovljenu „Unija ravnopravnosti: Strategija za rodnu ravnopravnost za razdoblje 2020. - 2025.“,
- uzimajući u obzir Rezoluciju Europskog parlamenta od 16. rujna 2021. u kojoj se Komisiji preporučuje da rodno uvjetovano nasilje uvrsti u članak 83. stavak 1. UFEU- a kao novo područje kriminaliteta,
- uzimajući u obzir Rezoluciju Europskog parlamenta od 12. veljače 2020. o strategiji EU-a za okončanje genitalnog sakaćenja žena diljem svijeta,
- uzimajući u obzir Konvenciju UN-a o uklanjanju svih oblika diskriminacije žena,
- uzimajući u obzir Konvenciju br. 190 Međunarodne organizacije rada o iskorjenjivanju nasilja i uznemiravanja u svijetu rada,
- uzimajući u obzir cilj održivog razvoja Ujedinjenih naroda broj 5 - „Rodna ravnopravnost“,
- uzimajući u obzir Rezoluciju Europskog parlamenta od 14. prosinca 2021. s preporukama Komisiji o borbi protiv rodno uvjetovanog nasilja na internetu,
- uzimajući u obzir Rezoluciju vlade Autonomske zajednice Valencija o proglašenju te regije sigurnim mjestom za žene,

A. budući da je ravnopravnost žena i muškaraca jedna od temeljnih vrijednosti Europske unije i jedno od temeljnih prava utvrđenih u Ugovorima i Povelji Europske unije o temeljnim pravima;

B. budući da je borba protiv rodno uvjetovanog nasilja u EU-u odgovornost svih nas koja iziskuje zajedničke napore i djelovanje na svim razinama vlasti, prije svega lokalnih i regionalnih vlasti, koje u tome imaju ključnu ulogu jer su najbliže građanima i građankama;

C. budući da je iskorjenjivanje rodno uvjetovanog nasilja, uključujući nasilje muškaraca nad ženama i djevojčicama, jedan od preduvjeta za postizanje stvarne rodne ravnopravnosti;

D. budući da je 31 % žena u Europi doživjelo fizičko nasilje, 5 % ih je silovano u zemljama EU-a, da oko 50 žena svakog tjedna izgubi život u rodno uvjetovanom nasilju i da je 43 % žena doživjelo neki oblik psihološkog nasilja od strane intimnog partnera, pri čemu se procjenjuje da se nasilje i dalje u velikoj mjeri ne prijavljuje;

E. budući da rodno uvjetovano nasilje na internetu i izvan njega, kao i nedostatak pristupa odgovarajućoj zaštiti, ugrožavaju niz temeljnih prava, uključujući pravo na život, pravo na ljudsko dostojanstvo, pravo na tjelesni i mentalni integritet, zabranu mučenja i nečovječnog ili ponižavajućeg postupanja ili kažnjavanja, zabranu ropstva i prisilnog rada, pravo na slobodu i sigurnost te pravo na poštovanje privatnog i obiteljskog života;

F. budući da bi rodno uvjetovana ubojstva žena i djevojčica (femicidi) trebala biti zasebna kategorija zločina jer se rodno neutralnim pojmom ubojstva zanemaruju okolnosti nejednakosti, ugnjetavanja i sustavnog nasilja nad ženama;

G. budući da bi u EU-u rodno uvjetovano nasilje trebalo utvrditi kao područje kriminaliteta u okviru Ugovora;

H. budući da prakse ranog i prisilnog braka te genitalnog sakaćenja žena, koje se prenose kroz tradicije i kulturu, predstavljaju kršenje prava na slobodu, ljudsko dostojanstvo i tjelesni integritet;

I. budući da je uklanjanje rodni stereotipa i okončanje represivnih rodni praksi s pomoću progresivni obrazovni kurikulum, pri čemu ključnu ulogu imaju predškolski odgoj i osnovne i srednje škole, od presudne važnosti za potpuno osnaživanje djevojčica i djevojaka;

J. budući da je dostupnost sveobuhvatnog obrazovanja o odnosima i seksualnosti, uključujući specijalizirane obrazovne programe za dječake, sastavni dio takvih progresivni kurikulum i ima bitnu ulogu u borbi protiv rodno uvjetovanog nasilja, mizoginije i rodni stereotipa;

K. budući da je nulta tolerancija javni tijela prema prikazivanju žena kao objekata ili na diskriminirajući način u oglašavanju na javni mjestima ključna za uklanjanje rodni stereotipa koji su prvi korak prema rodno uvjetovanom nasilju;

L. budući da su rodno osviještene politike i rodno osjetljivi proračuni ključni kako bi se osiguralo da sve politike donose jednaku korist i ženama te da stoga, i u krizni vremenima, politike treba podvrgavati strogim procjenama utjecaja na rodnu ravnopravnost.

S obzirom na navedeno, Skupština Međimurske županije obvezuje se:

1. proglasiti Međimursku županiju sigurnim mjestom za žene i raditi na uvođenju javni politika kojima se, s jedne strane, jamči sigurnost žena i, s druge, izričito kažnjava svaki oblik rodno uvjetovanog nasilja, i pri tom osigurati potpunu i ravnopravnu uključenost žena u taj proces;
2. osigurati izravan i neprekidan pristup specijaliziranim, sigurnim i sveobuhvatnim uslugama potpore za žrtve rodno uvjetovanog nasilja, uključujući nasilje u obitelji i seksualno nasilje;
3. osigurati brzu reakciju službi nadležni za to da bez diskriminacije evidentiraju i obrađuju slučajeve rodno uvjetovanog nasilja te predvidjeti mjere za djelotvornu i hitnu zaštitu žrtava i njihove djece;
4. osigurati osposobljavanje o rodnoj osjetljivosti za policiju, javna tijela i osoblje specijaliziranih prihvatni centara, uključujući skloništa za žene žrtve rodno

uvjetovanog nasilja, pri čemu je najveći prioritet da takvo osposobljavanje prođu osobe koje prve pružaju pomoć;

5. prikupljati administrativne podatke o nasilju koje vrše partneri u intimnim vezama i o rodno uvjetovanim ubojstvima žena i djevojčica (femicidi) kako bi se doprinijelo njihovom sprečavanju i suzbijanju;

6. primjenjivati politiku nulte tolerancije na seksističko oglašavanje, među ostalim na javnim mjestima i u javnom prijevozu, jer se njime promiču štetni rodni stereotipi;

7. sustavno uzimati u obzir sigurnost i potrebe žena pri odlučivanju o proračunskim mjerama povezanim s javnim uslugama kao što su javna rasvjeta, javni prijevoz ili resursi u socijalnim službama koje se bave žrtvama rodno uvjetovanog nasilja;

8. organizirati obrazovne programe / osposobljavanje / prezentacije u školama i na sveučilištima kao dopunu kurikuluma o odnosima i seksualnosti te od rane dobi povećavati osviještenost o posljedicama rodno uvjetovanog uznemiravanja i nasilja;

9. pomno pratiti situaciju i odmah primjenjivati sankcije u slučaju trgovanja ljudima i praksi štetnih za žene i djevojčice (sakaćenje ženskih spolnih organa, rani i prisilni brakovi, prisilna sterilizacija);

10. pomno pratiti situaciju i imati nultu toleranciju prema svim oblicima rodno uvjetovanog nasilja na internetu;

11. osvještivati javnost o rodno uvjetovanom nasilju putem komunikacijskih kampanja čiji cilj, među ostalim, treba biti informirati žrtve o tome gdje i kako pristupiti službama za potporu, pri čemu te aktivnosti moraju biti najintenzivnije oko Međunarodnog dana borbe protiv nasilja nad ženama (25. studenog);

12. služiti kao primjer u organizaciji i radu jedinica lokalne samouprave i jedinica regionalne (područne) samouprave.

Članak 2.

Ovaj Zaključak stupa na snagu osmog dana od dana objave u „Službenom glasniku Međimurske županije.“

SKUPŠTINA MEĐIMURSKE ŽUPANIJE

KLASA: _____
URBROJ: _____
Čakovec, __. __.2023.

PREDSJEDNIK

Dragutin Glavina